

Cuprins

Capitolul I. Organizarea politică și instituții juridice la geto-daci.....	5
1. Primele atestări	5
2. Statul geto-dac	7
2.1. Organizarea de stat	8
2.1.1. Organele centrale ale statului.....	8
2.1.2. Organizarea militară	9
2.1.3. Organizarea religioasă	11
3. Dreptul geto-dac	11
3.1. Legislația	11
3.2. Instituțiile juridice.....	12
Capitolul II. Organizarea de stat și dreptul în Dacia – provincie romană.....	14
1. Constituirea și organizarea provinciei Dacia	14
1.1. Organizarea politică.....	14
1.2. Organizarea administrativă.....	15
1.3. Organizarea fiscală	17
1.4. Organizarea militară	18
2. Dreptul în Dacia romană.....	19
2.1. Izvoarele dreptului	19
2.2. Statutul juridic al persoanelor.....	20
2.3. Statutul juridic al familiei	22
2.4. Regimul juridic al proprietății	23
2.5. Regimul juridic al obligațiilor și contractelor.....	23
2.6. Dreptul penal și procedura de judecată.....	27
Capitolul III. Etnogeneza poporului român.....	28
1. Organizarea socio-politică în perioada prestatală.....	28
2. Organizarea administrativă.....	34
2.1. Desființarea administrației centrale	34
2.2. Obștea sătască teritorială	34
Capitolul IV. Apariția și formarea dreptului românesc. Legea Țării.....	41
1. Conceptul de „lege”	41
2. Dezvoltarea normelor juridice	41
3. Trăsăturile caracteristice Legii Țării.....	43
4. Norme de conduită cuprinse în Legea Țării	45
Capitolul V. Formarea statelor feudale românești.....	49
1. Context intern și extern.....	49
2. Formarea Transilvaniei.....	51
2.1. Sedentarizarea maghiarilor	51
2.2. <i>Gesta Hungarorum</i> și formațiunile prestatale din teritoriul transilvănean	52

3. Întemeierea Țării Românești.....	54
4. Descălecatul Moldovei	57
5. Formarea Dobrogei.....	59
Capitolul VI. Organele centrale ale statului feudal	61
1. Instituția domniei.....	61
1.1. Apariția instituției	61
1.2. Sistemul electiv-ereditar	62
2. Funcțiile domnului.....	64
2.1. Funcția administrativă	64
2.2. Funcția militară.....	65
2.3. Funcția legislativă.....	65
2.4. Funcția de politică externă.....	66
2.5. Funcția judecătorească.....	66
2.6. Funcția financiară	67
2.7. Prerogativele în raporturile cu Biserica	68
3. Voievodul. Principele. Guvernatorul.....	69
4. Sfatul Domnesc.....	71
4.1. Dregătoriile Sfatului Domnesc	73
5. Consiliul principelui. Guvernul Transilvaniei. Cancelaria aulică.....	77
6. Adunarea obștească. Congregațiile. Dietele	78
Capitolul VII. Organizarea internă a Țărilor Române.....	80
1. Organizarea administrativ-teritorială.....	80
2. Organizarea bisericii	82
3. Organizarea militară	84
4. Organizarea fiscală	88
Capitolul VIII. Instituțiile juridice reglementate de Legea Țării.....	94
1. Instituția juridică a proprietății	94
1.1. Noțiunea de <i>dominium eminens</i>	94
1.2. Titularii dreptului de proprietate.....	95
2. Regimul juridic al persoanelor.....	99
2.1. Noțiunea de persoană.....	99
2.2. Numele	99
2.3. Domiciliul.....	100
2.4. Capacitatea juridică de folosință.....	101
2.5. Capacitatea de exercițiu.....	102
3. Instituția familiei.....	104
3.1. Logodna.....	104
3.2. Vârsta încheierii căsătoriei	105
3.3. Dota și regimul dotal	105
3.4. Desfacerea căsătoriei	106
4. Instituția moștenirii.....	107
5. Regimul juridic al obligațiilor și contractelor.....	108

Capitolul IX. Procedura de judecată. Infrațiuni și pedepse	110
1. Procedura de judecată	110
1.1. Pricina și împricinății	110
1.2. Chemarea în judecată	111
1.3. Administrarea probelor	112
1.4. Pronunțarea hotărârii	118
1.5. Procedura de judecată în materie penală	120
2. Dreptul penal	121
2.1. Caracteristici generale	121
2.2. Infrațiuni	123
2.3. Pedepse	128
2.3.1. Pedepse corporale	128
2.3.2. Pedepse privative de libertate	130
2.3.3. Pedepse pecuniare	131
2.3.4. Pedepse accesorii	132

Capitolul X. Viața politică și evoluția dreptului scris până în secolul al XVIII-lea	134
1. Viața politică	134
1.1. Situația internă a Moldovei în perioada lui Vasile Lupu	134
1.2. Situația internă a Țării Românești sub conducerea lui Matei Basarab	137
1.3. Contextul intern din Țările Române n a doua jumătate a secolului al XVII-lea. Domnia lui Constantin Brâncoveanu și a lui Dimitrie Cantemir	140
2. Evoluția dreptului scris până în secolul al XVIII-lea	147
2.1. Pravilele scrise în limba slavonă	150
2.2. Pravilele tipărite în limba română	151
2.3. Dreptul scris al Transilvaniei în perioada Voievodatului	152
2.4. Dreptul scris în Transilvania, Principat autonom	154
2.5. Primele codificări ale dreptului românesc – „Cartea Românească de Învățătură” și „Îndreptarea Legii”	154

Capitolul XI. Organizarea de stat și dreptul în Țara Românească și Moldova în perioada regimului fanariot	163
1. Instaurarea regimului fanariot în Țările Române. Context politic, social, cultural și religios	163
2. Instituțiile statului în perioada fanariotă	167
3. Dreptul în Țara Românească și în Moldova în perioada regimului fanariot	174
3.1. Constantin Mavrocordat – domnia și reformele legislative	174
3.1.1. Începutul reformelor	177
3.1.2. Desființarea rumâniei în Muntenia prin Așezământul din 1746 și a veciniei în Moldova prin Așezământul din 1749	180
3.1.3. Reformarea structurii sociale a populației. Schimbări în organizarea administrației, a justiției și a bisericii	183
3.2. Alexandru Ipsilanti – domnia și reformele. „Pravilniceasca Condică”	187
3.2.1. Reforme în domeniul administrativ, fiscal și economic	188

3.2.2. Dezvoltarea învățământului în Țara Românească	192
3.2.3. Reforma în domeniul juridic.....	195
3.2.4. Organizarea bisericii.....	196
3.2.5. „Pravilniceasca Condică”	199
3.3. Legiuirea Caragea – Țara Românească, 1818	202
3.4. Codul lui Scarlat Calimach – Moldova, 1817	207

Capitolul XII. Formarea statului român modern și a sistemului modern de

drept	210
1. Începutul modernizării dreptului	210
2. Revoluția de la 1821 condusă de Tudor Vladimirescu	212
3. Regulamentele organice	218
3.1. Organizarea puterilor statului potrivit separației puterilor, reglementată de Regulamentele Organice.....	219
4. Formarea sistemului modern de drept – opera reformatoare a lui Alexandru Ioan Cuza.....	225
4.1. Tratatul de la Paris din anul 1856 și importanța sa pentru organizarea Principatelor Române	225
4.2. Dreptul constituțional	227
4.3. Dreptul administrativ	229
4.4. Organizarea judecătorească	234
4.5. Modernizarea instituțiilor de drept	235
4.6. Secularizarea averilor mănăstirești	240
4.7. Reforma agrară	241
4.8. Reforma învățământului	243
4.9. Alte realizări reformatoare ale lui Cuza.....	245

Capitolul XIII. Evoluția statului și a dreptului în perioada 1866-1918.....248

1. Abdicarea lui Alexandru Ioan Cuza și instaurarea domniei prințului străin.....	248
2. Monarhia constituțională și parlamentară.....	250
2.1. Organele centrale ale statului.....	252
2.2. Organizarea teritorială	253
2.3. Justiția	254
2.4. Armata	255
2.5. Biserica	255
2.6. Partide și grupări politice.....	255
3. Dreptul în perioada 1866-1918.....	259
3.1. Constituția din 1 iulie 1866	259
3.2. Revizuirile Constituției.....	261
3.3. Legislația muncii	265
4. Problema agrară în România la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea	266
4.1. Legislația învoielilor agricole din anul 1866	267
4.2. Frământări și răscoale țărănești la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul secolului al XX-lea	269

4.3. Răscoala din 1907 și consecințele sale în viața social-politică a României	269
4.4. Modificările Legii învoielilor agricole după Răscoala din 1907	270
5. Economia, comerțul, învățământul și cultura	272
5.1. Industria	272
5.2. Transporturile	273
5.3. Comerțul și sistemul bancar	273
5.4. Învățământul	274
5.5. Cultura	274
6. Politica externă	275
6.1. Tratatul de alianță dintre România și Austro-Ungaria și actul de aderare la tratat a Germaniei (1883).....	276
6.2. Începutul Primului Război Mondial. Statutul geopolitic al României.....	276
Capitolul XIV. Statul și dreptul în perioada 1918-1938.....	283
1. Contextul social-politic.....	283
2. Constituția din 1923.....	288
3. Modernizarea dreptului după Constituția din 1923	290
3.1. Drept administrativ	290
3.2. Drept civil	291
3.3. Drept penal	294
3.4. Modificări ale procedurilor civilă și penală.....	294
4. Statul și dreptul român modern în perioada dictaturilor	295
4.1. Perioada dictaturii regale – 1938-1940	295
4.2. Constituția din 24 februarie 1938	299
4.3. Organizarea judecătorească	300
4.4. Dreptul constituțional	301
5. Perioada dictaturii totalitare – 1940-1944	302